

Izbori za zastupnike u hrvatski sabor 2016.

Vodič za financiranje kampanja

1. Moraju li stranke, liste i kandidati otvoriti poseban račun za financiranje kampanje?.....2
2. Tko ne smije donirati političke stranke, liste i kandidate?2
3. Jesu li dozvoljene anonimne donacije?2
4. Koji je maksimalni iznos što ga fizička i pravna osoba smiju donirati političkoj stranci, listi ili kandidatu?3
5. Je li dozvoljeno korištenje javnih resursa, npr. gradskih prostora za potrebe kampanje?3
6. Tko ima pravo na naknadu troškova izborne kampanje?.....3
7. Što ukoliko stranke i kandidati vrše pritiske te obećavaju protuusluge kako bi si financirali kampanju?3
8. Kako se vodi evidencija primitka članarina i novčana donacija?4
9. Kako se evidentira darovani proizvod ili usluga?.....4
10. Moraju li stranke, liste i kandidati objaviti izvještaje o financiranju izborne kampanje?.....4
11. Postoje li ograničenja na potrošnju stranaka, nositelja nezavisnih lista i kandidata tijekom kampanje?.....5
12. Tko nadzire financiranje izborne kampanje i koje su sankcije?.....5

1. Moraju li stranke, liste i kandidati otvoriti poseban račun za financiranje kampanje?

Donacije za financiranje troškova izborne promidžbe za kandidate koje predlažu političke stranke uplaćuju se na poseban račun političke stranke koji je ona dužna otvoriti. Poseban račun dužni su otvoriti i nositelji nezavisnih lista,

Oboje su dužni otvoriti račun najkasnije s danom podnošenja kandidature, a najranije godinu dana prije roka predviđenog za održavanje izbora, računajući kao rok predviđen za održavanje izbora datum na koji su izbori bili održani u tekućem mandatu.

2. Tko ne smije donirati političke stranke, liste i kandidate?

Zabranjuje se financiranje političkih stranaka i kandidata od strane:

- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba;
- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima; trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima RH, odnosno općina, grad i županija ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu RH, odnosno općine, grada i županije;
- udruga radnika i poslodavaca;
- udruga, zaklada i fondacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici općina, gradova i županija;
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija;
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima;
- jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim u slučajevima i na način propisan Zakonom o financiranju.

Zabranjeno je davanje donacija u novcu ili u obliku proizvoda preko trećih osoba (posrednika).

3. Jesu li dozvoljene anonimne donacije?

Anonimne donacije su zabranjene. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru, odnosno donacije za koje se bez dodatnih radnji ne može sa sigurnošću utvrditi donator (npr. donacije putem SMS poruka ili telefonskih govornih automata).

4. Koji je maksimalni iznos što ga fizička i pravna osoba smiju donirati političkoj stranci, listi ili kandidatu?

Ukupan iznos dobrovoljnih priloga (donacija) koje fizičke osobe imaju pravo donirati jednoj političkoj stranci, listi ili kandidatu ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 (trideset tisuća) kuna godišnje, tj. u jednoj kalendarskoj godini.

Ukupan iznos dobrovoljnih priloga (donacija) koje pravne osobe imaju pravo donirati jednoj političkoj stranci, listi ili kandidatu ne smije prelaziti iznos od 200.000,00 (sto tisuća) kuna u kalendarskoj godini.

5. Je li dozvoljeno korištenje javnih resursa, npr. gradskih prostora za potrebe kampanje?

Zabranjeno je korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela te općina, gradova i županija za potrebe izborne kampanje, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o šticećenim osobama.

6. Tko ima pravo na naknadu troškova izborne kampanje?

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske imaju političke stranke i nezavisne liste koje na izborima dobiju najmanje 5% važećih glasova birača kao i kandidati koji su postali zastupnici za pripadnike nacionalnih manjina, a predložila ih je politička stranka ili udruga nacionalnih manjina, te kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina zastupljenih u stanovništvu Republike Hrvatske s manje od 1,5% stanovnika, koji na izborima nisu postali zastupnici u Hrvatskom saboru, a dobili su više od 15 % važećih glasova birača izborne jedinice, imaju pravo na naknadu u visini od 15% iznosa naknade koja pripada zastupniku.

Ukupan iznos za naknadu kandidatima određuje Vlada Republike Hrvatske najkasnije 7 dana od dana objave odluke o raspisivanju izbora.

Političke stranke, nezavisne liste i kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od **180.000,00** kuna, po osvojenom zastupničkom mjestu.

Političke stranke i nezavisne liste koje su na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor dobile više od 5% važećih glasova birača izborne jedinice, a nisu osvojile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru, imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od **30.000,00** kuna.

7. Što ukoliko stranke i kandidati vrše pritiske te obećavaju protuusluge kako bi si financirali kampanju?

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati ne smiju raditi politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe pri prikupljanju priloga (donacija) za financiranje svoga djelovanja.

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati ne smiju obećavati političke ili kakve druge protuusluge, povlastice ili osobne koristi bilo koje vrste fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje svoga djelovanja.

Svako takvo postupanje treba se prijaviti DIP-u i [policiji](#) kao kršenje Zakona.

8. Kako se vodi evidencija primitka članarina i novčana donacija?

Političke stranke, liste i kandidati dužni su voditi evidenciju o primitku donacija te izdavati potvrde o primitku donacija, a političke stranke dužne su voditi i evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa .

9. Kako se evidentira darovani proizvod ili usluga?

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe dužne su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, listu i kandidata te da ne podliježe naplati.

Prilikom uplate novčanih donacija putem naloga za uplatu, političke stranke i nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su dati uputu donatorima da u dijelu poziv na broj odobrenja donatori upišu svoj OIB kako bi mogli izdati valjanu potvrdu o donacijama.

10. Moraju li stranke, liste i kandidati objaviti izvještaje o financiranju izborne kampanje?

Stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su dostaviti prethodna izvješća o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe, kao i izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe nadležnim izbornim povjerenstvima (izborna povjerenstva izbornih jedinica) u roku od 7 dana prije održavanja izbora, **do subote 3. rujna**. Stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su navedena izvješća i javno objaviti na svojim web-stranicama ili putem dnevnog tiska, najkasnije u roku od 48 sati od isteka gore navedenog roka, tj. **do ponedjeljka, 5. rujna**.

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati kojima se sredstva za financiranje izborne promidžbe uplaćuju na njihov poseban račun dužni su sastaviti i DIP-u dostaviti Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s podacima o ostvarenim prihodima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja te o izvršenim rashodima za financiranje izborne promidžbe, u roku od 30 dana nakon održanih izbora.

Obrasci za izvještavanje mogu se pronaći u [DIP-u](#).

11. Postoje li ograničenja na potrošnju stranaka, nositelja nezavisnih lista i kandidata tijekom kampanje?

Ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidatu, odnosno kandidacijskoj listi ne smije prelaziti iznos veći od 1.500.000,00 (jedan milijun i petsto tisuća) kuna.

12. Tko nadzire financiranje izborne kampanje i koje su sankcije?

Nadzor financiranja izborne promidžbe provodi Državno izborno povjerenstvo od dana otvaranja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe do završetka transakcija na tim računima.

Neovisno o prekršajnoj odgovornosti (kazne do 500.000,00 kn), za kršenje odredbi Zakona koje se odnose na ograničenje troškova izborne promidžbe, objavljivanje podataka o donacijama i troškovima za izbornu promidžbu te financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe, političkoj stranci, nositelju nezavisne liste i kandidatu, Državno izborno povjerenstvo može u upravnom postupku izreći sljedeće administrativne sankcije:

- potpuni gubitak naknade troškova izborne promidžbe,
- djelomični gubitak naknade troškova izborne promidžbe,
- obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe.